

Zaduszkowe misterium

Życie, śmierć i zmartwychwstanie...

tekst

TOMASZ GOŁĄB

redaktor wydania

Módlcie się, wszyscy święci! Dobrze, że jesteśmy w oktawie tego święta, bo Waszego orędownictwa w Warszawie trzeba nam teraz najbardziej. Jak na dłoni widać, że nic nie pomogło otwarciu, po ćwierci stulecia, całej nitki metra. Kto nie zaciskał zębów stojąc w ostatnich dniach w korku, by dojechać na Powązki lub cmentarz Północny, nie wie, o czym piszę. W czasie gdy za oceanem świętują Halloween, my mamy swój własny horror: drogowy. Pozostaje mieć tylko nadzieję, że widzą to święci. I że w stolicy stanie się jakiś cud.

Biblijne teksty czytane przez znanych aktorów, muzyka, gra światła...
W kościele Matki Bożej Nieustającej Pomocy odbędzie się wyjątkowy koncert.

To okazja, by lepiej przeżyć i zrozumieć uroczystość Wszystkich Świętych oraz Zaduszki. Koncert odbędzie się 2 listopada o godz. 19.30 w parafii pod wezwaniem MB Nieustającej Pomocy przy ul. Nobla 16. Biblijne teksty czytane przez aktorów będą ukazywały powołanie do życia poprzez śmierć aż do zmartwychwstania. Muzyka zawierająca fragmenty dzieł kompozytorów klasycznych, wykonywana pomiędzy narracją, ma się przyczynić do głębszego zrozumienia fragmentów Pisma św. Całości dopełni gra światła w ciemnym kościele... W „Misterium” wystąpią m.in. Artur Barciś – aktor

ARCHIWUM TOWARZYSTWA ŚPIEWACZEGO NA SASKIEJ KĘPIE

Pomysłodawcą i organizatorem „Misterium zaduszkowego” jest Towarzystwo Śpiewacze na Saskiej Kępie

teatralny, filmowy, telewizyjny oraz reżyser Adam Tkaczyk – aktor, muzyk i animator kultury, a także kwintet dęty blaszany „Acoustic Brass” oraz chóry. Dyrygować będzie Artur Backiel – muzyk, organista

parafii MB Nieustającej Pomocy, prezes Towarzystwa Śpiewaczego na Saskiej Kępie, założyciel i dyrygent Warszawskiego Chóru Międzyparafialnego. Wstęp na koncert jest bezpłatny. **ap**

Bo Bóg zachował nas przy życiu

JAKUB SZWACZUK

WAWRZYSZEW, 27 PAŹDZIERNIKA. Odnowioną kapliczkę poświęcił ks. Bogusław Pasternak, proboszcz parafii św. Marii Magdaleny

Figura Maryi na półksiężycu stanęła przy ul. Wólczyńskiej ponad 150 lat temu. Mieszkańcy Bielan chcieli podziękować Bogu za ratunek w czasie szalejącej epidemii cholery, na którą w połowie XIX w. zmarło 5 tysięcy warszawiaków. O intencji przypomina inskrypcja, wykuta na postumencie pomnika. Figura Matki Bożej była wielokrotnie przemalowywana, pokryto ją grubą warstwą farb olejnych, co utrudniało dostęp powietrza do głębszych partii kamienia. W ramach prowadzonych prac, sfinansowanych przez Stołeczny Konserwator Zabytków, dokonano uzupełnień tynków kapliczki oraz pęknięć na drewnianych słupach i tablicy inskrypcyjnej. Odnowioną kapliczkę poświęcił 27 października ks. Bogusław Pasternak.

tg

Wspólna Radość Tory

SANKTUARIUM ŚW. ANDRZEJA BOBOLI. Żydzi i chrześcijanie różnych wyznań modlili się razem na spotkaniu Wspólna Radość Tory, które odbyło się 23 października w kościele św. Andrzeja Boboli. Polska Rada Chrześcijan i Żydów organizuje je co roku z okazji żydowskiego święta Simchat Tora. Zgromadzeni śpiewali psalmy i rozważali słowa Pisma Świętego dotyczące walki Jakuba z aniołem. Komentarz judaistyczny wygłosił rabin Norman Solomon, natomiast

chrześcijański – dr Kalina Wojciechowska z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej. Świadectwem o swojej drodze dialogu podzielił się ks. Manfred Deselaers, niemiecki duchowny pracujący nad pojednaniem niemiecko-polskim i chrześcijańsko-żydowskim w Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu. Można było również wysłuchać referatów rabina Solomona oraz arcybiskupa Henryka Muszyńskiego nt. „Czym jest modlitwa?”.

MARCIN KIEDO

Zgromadzeni śpiewali psalmy i rozważali słowa Pisma Świętego dotyczące walki Jakuba z aniołem. Na zdjęciu od lewej: Zbigniew Nosowski, Stanisław Krajewski, abp Henryk Muszyński, rabin Norman Solomon, tłumacz oraz Kalina Wojciechowska i ks. Manfred Deselaers

Metra od... metra

KOMUNIKACJA. Po 25 latach ukończono budowę I linii warszawskiego metra – oficjalnie cała linia podziemnej kolei (Kabaty – Młociny) została otwarta 25 października. Tego dnia oddano do użytku trzy ostatnie stacje: Stare Bielany, Wawrzyszew i Młociny. Chętnych na przejazd było tak wielu, że nie wszyscy zmieścili

się do pierwszego pociągu. Cała linia ma teraz 23 km długości i 21 stacji. Pociągi na przejechanie całej trasy potrzebują 38 minut. Jak dotąd z tego środka komunikacji miejskiej korzystało do 450 tys. osób dziennie. Szacuje się, że po otwarciu trzech ostatnich stacji liczba ta przekroczy 500 tys.

JAKUB SZYM CZUK

Po otwarciu trzech ostatnich stacji liczba pasażerów metra może wynieść ponad pół miliona dziennie

Kościół w polityce, polityka w Kościele

AREOPAG NA FRETA. Debata na temat roli Kościoła w polityce odbyła się w ramach „Areopagu na Freta” w klasztorze ojców dominikanów na Starym Mieście. Wzięli w niej udział prezydent stolicy Hanna Gronkiewicz-Waltz, ordynariusz warszawsko-praski abp Henryk Hoser, dziennikarze i socjolog. Zdaniem dyrektora Centrum Badania Opinii Społecznej prof. Mirosławy Grabowskiej, wiara jest potrzebna, ponieważ demokracja bez wartości, bez moralnej podbudowy eroduje. – Naszą etyką codzienną są prawdy wiary – powiedziała. Według Grabowskiej, rolą Kościoła w polityce jest wnosić wartości, standardy i normy moralne i rozbudzać ducha obywatelskiej troski o dobro wspólne. Hanna Gronkiewicz-Waltz przyznała, że jako katoliczka i polityk stale staje wobec wyborów sumienia.

JAKUB SZYM CZUK

Patronat medialny nad tegoroczną edycją Areopagu objął ponownie „Gość Niedzielny”

Przypomniała, że głosowała za ochroną życia ludzkiego, ale gdyby miała teraz głosować w sprawie dnia wolnego w święto Trzech Króli, byłaby przeciwko ze względu na kryzys finansowy. Wyznała, że wiara pomaga jej w pracy, bo uczy ją pokory i zaufania do wiedzy innych.

W 60. rocznicę śmierci

SESJA O PRYMASIE HLONDZIE. Pod honorowym patronem Prymasa Polski w Warszawie 22 października odbyła się sesja naukowa pt. „Działalność prymasowska sługi Bożego Augusta Hlonda w latach 1945-1948”. Poprzedziła ją uroczysta Msza święta odprawiona w warszawskiej archikatedrze św. Jana Chrzciciela w intencji rychłej

beatyfikacji kardynała. Wraz z kard. Glempem liturgię celebrowali m.in. metropolita katowicki abp Damian Zimoń oraz księża z Towarzystwa Chrystusowego i Towarzystwa Salezjańskiego. Przy grobie kard. Hlonda, w katedrze warszawskiej prymas Polski odmówił specjalną modlitwę o beatyfikację sługi Bożego.

Logos zaangażowany

CENTRUM MYŚLI JP II. „Logos zaangażowany” to tytuł autorskich seminariów akademickich, jakie organizuje Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie. Zainteresowani studenci i doktoranci mogą zgłaszać się do końca października. Seminarium w małych grupach, które stwarzają możliwość intensywnych i pogłębionych dyskusji koordynowanych przez tutora, poświęcone są istotnym zagadnieniom nauki, kultury i życia społecznego, których problematyka poddawana jest gruntownej refleksji w kontekście nauczania Jana Pawła II. Spotkania dyskusyjne wzbogacone są uczestnictwem w ciekawych projektach, spotkaniami warsztatowymi oraz stażami. Planowane są także zajęcia

wyjazdowe. Cel to: stworzenie młodym ludziom przestrzeni spotkań intelektualnych, podczas których teoria spotykać się będzie z analizą praktycznych problemów w kontekście ich wymiaru etycznego. Zgłoszenia należy przesyłać e-mailem na adres: centrum@centrumjp2.pl do 31 października 2008 r.

GOŚĆ WARSZAWSKI

warszawa@goscniezielny.pl

ADRES REDAKCJI: 00-551 Warszawa, ul. Mokotowska 43
TELEFON/FAKS 022 621 57 99, 022 629 02 67
REDAGUJĄ: Tomasz Gołąb – dyrektor, ks. Marcin Brzeziński – asystent kościelny, Joanna Jurczko-Wilk, Agata Puścikowska

Studenckie Dni Kultury Chrześcijańskiej

Katolicy wychodzą z katakumb

Jeszcze kilka lat temu za publiczne mówienie, że homoseksualizm jest złem, można było w najlepszym przypadku zostać nazwanym nietolerancyjnym, oszołomem, „moherem”.

Teraz głos katolików coraz częściej jest słyszany w publicznej debacie. Nie dlatego, że media stały się nam bardziej przychylnie, ale dlatego, że sami wyszliśmy z kąta.

Srodowy poranek. W telewizyjnej Dwójce w „Pytaniu na śniadanie” dyskusja o tym, czy pary homoseksualne powinny uzyskać prawo do wychowywania dzieci. W studiu dyskutują psycholog Anna Golan, Robert Biedroń, organizator kampanii przeciw homofobii, i jezuita o. Artur Filipowicz. Redaktorem programu trudno było znaleźć księdza lub osobę świecką zaangażowaną w Kościół, która chciałaby zasiąść przy jednym stole z Robertem Biedroniem i rozmawiać z nim o rodzicielstwie homoseksualistów.

Tego samego dnia wieczorem w auli Szkoły Głównej Handlowej o roli Kościoła w życiu publicznym kraju dyskutowali filozof i redaktor naczelny „Teologii politycznej” Dariusz Karłowicz oraz ks. Marek Gancarczyk, szef „Gościa Niedzielnego”. Spotkanie odbyło się w ramach XII Dni Kultury Chrześcijańskiej, organizowanych przez Akademickie Stowarzyszenie Katolickie „Soli Deo”.

– Przepisy prawne regulujące relacje państwo-Kościół są w Polsce dobre i dobrze funkcjonują. Czarne scenariusze z lat 90., mówiące o tym, że „czarni” będą rządzić, nie sprawdziły się – mówił ks. Marek Gancarczyk. – Problem

leży w praktyce dnia codziennego: w naszym myśleniu, że przestrzeń publiczna ma być świecka.

Sami zamykamy Kościół w kručie

Dlaczego łatwiej nam mówić o religii w kościele, niż w gronie znajomych, w pracy czy w wystąpieniach publicznych? Dlaczego boimy się zabierać głos w ważnych dla katolików sprawach?

Według Dariusza Karłowicza jest to spadek po toksycznym myśleniu w okresie „zimnej wojny”. Katolicy, widząc obrzydliwy billboard, wołają odwrócić się na pięcie i udawać, że nic się nie stało. Jest w nich lęk, że gdyby zareagowali, naraziliby się na śmieszność, wykluczenie z kręgu znajomych.

– W tej sytuacji środowiska niechrześcijańskie biorą sprawy w swoje ręce i urządzają rzeczywistość dla nas nieprzychylną – podkreśla Karłowicz. – Jeśli nie podejmiemy wysiłku kreowania rzeczywistości na naszą miarę, inni zrobią to za nas, ale wtedy nie będziemy mieli podstaw do narzekania.

Spokój nie zawsze święty

Ks. Marek Gancarczyk zwrócił uwagę na to, że dla katolików dobrem stał się święty spokój. Tymczasem śledząc wędrówki św. Pawła opisane w Dziejach Apostolskich, można zobaczyć, jaki zamęt, niepokój, a nawet bójkę,

Według Dariusza Karłowicza (z prawej) trudność w mówieniu o religii na forum publicznym to skutek promowania neutralności światopoglądowej jako ideologii w poprzednim systemie

wywoływał apostoł wszędzie tam, gdzie się pojawiał. Spokój nastawał tylko wtedy, gdy siedział akurat w więzieniu.

– Święty nie bał się burzy spokoju, choć jego celem z pewnością nie było wzniecanie niepokoju – zaznaczył ks. Gancarczyk.

– Ale w chrześcijaństwo wpisany jest konflikt z otoczeniem – dodawał Karłowicz. – Liczyliśmy na to, że w rzeczywistości demokratyczno-liberalnej ten konflikt zniknie. Tak się nie stało. Chrześcijaństwo było i jest znakiem sprzeciwu.

Pachnie moherem?

Skoro chrześcijaństwo nie jest polisą na spokojne życie, a wręcz przeciwnie – wiąże się ze sporymi „kłopotami”, zniewagami i wymaga wielkiej odwagi, czasami wolimy je „zamknąć” w kościele. Łatwiej jest przecież zabrać głos w sprawie obrony dzieci nienarodzonych w parafialnej salce, mając przed sobą życzliwych, tak samo myślących słuchaczy, niż w telewizji uchodzącej za nieprzychylną Kościołowi czy też w gronie

„wyształconych, postępowych” znajomych.

– Kiedy w korporacji, w której pracuję, chcieliśmy wygospodarować miejsce na kaplicę i zbiegaliśmy podpisy pod listem do zarządu, najmniej przychylni tej inicjatywie byli katolicy, o których wiem, że są zaangażowani w życie Kościoła, należą do ruchów. Mówili nam: „To pachnie moherem” – mówił Dariusz Karłowicz.

Właśnie obawa przed śmiesznością wśród znajomych, „obciachem” wśród rówieśników pcha katolików XXI wieku z powrotem do katakumb. Chociaż w ostatnich latach katolicy powoli z nich wychodzą. W mediach coraz częściej pojawiają się ich głosy. Akcje typu „Stop pornografii” znalazły szeroki oddźwięk w społeczeństwie.

– Mój znajomy, którego drażni puszczanie kołęd w Adwencie, po prostu chodzi do kierowników supermarketów i prosi o zmianę muzyki. I o dziwo, dyrekcje sklepów wyłączają kołеды. Ale ktoś musi się odważyć, by domagać się zmian – mówił Karłowicz.

Joanna Jureczko-Wilk

Konwersatorium biblijne dla każdego

Ludzie chcą słuchać o Piśmie Świętym

Od dwóch tygodni w parafii św. Maksymiliana Kolbego na Służewcu **ks. Krzysztof Siwek prowadzi biblijne konwersatorium** dla zainteresowanych bliższym poznaniem Starego Testamentu

Ks. Krzysztof Siwek (z prawej) z o. Jean-Michelem Poffetem, byłym dyrektorem Francuskiej Szkoły Biblijnej i Archeologicznej w Jerozolimie na górze Nebo w Jordanii

Na pierwsze spotkanie zatyłowane „Świat Starego i Nowego Testamentu” przyszło ok. 80 osób. Ale w dolnym kościele św. Maksymiliana zmieścić się może nawet cztery razy więcej. I pewnie tyle będzie przychodzić, bo wykładów biblijnych w Warszawie ciągle jest za mało. A te, które są, cieszą się niesłabnącym, ogromnym zainteresowaniem. Jak prowadzone

od 20 lat prelekcje ks. Waldemara Chrostowskiego w kościele przy ul. Gorlickiej na Ochocie.

– W ubiegłym roku w parafii św. Maksymiliana wykłady z Nowego Testamentu prowadził ks. Andrzej Bosowski. Słuchacze byli tak bardzo zainteresowani studiowaniem Pisma Świętego, że gdy ks. Andrzej zaproponował im pielgrzymkę do Ziemi Świętej,

by zobaczyć miejsca, o których opowiadał przez cały rok, zgłosiło się dwa razy więcej chętnych, niż mógł jednorazowo zabrać – mówi ks. Krzysztof Siwek.

Dlatego doktor biblistyki, świeżo po powrocie ze studiów w Jerozolimie przystał na propozycję proboszcza, by poprowadzić analogiczny całoroczny wykład ze Starego Testamentu.

– Byłem pozytywnie zaskoczony frekwencją – mówi.

Na razie ks. dr Krzysztof Siwek, który wykłada archeologię i geografję biblijną na UKSW, prowadzi wykłady z teologii św. Pawła na PWTW oraz uczy języka hebrajskiego w Prymasowskim Instytucie Życia Wewnętrznego, zaplanował wykłady w parafii do połowy kwietnia. W tym roku skupi się na zapoznaniu słuchaczy z kulturą czasów biblijnych, problematyką natchnienia, kulisami powstania poszczególnych ksiąg i gatunków biblijnych oraz szczegółowymi zagadnieniami z pierwszych jedenastu rozdziałów Księgi Rodzaju.

– To w nich, jak w soczewce, ogniskują się najważniejsze problemy, poruszane na dalszych kartach Pisma Świętego: problem grzechu, pokusy, posłuszeństwa Bogu i podważania jego autorytetu – mówi ks. Siwek.

Ale zakłada, że – jeśli znajdą się słuchacze – wykłady będą trwały także w przyszłych latach.

Terminy kolejnych spotkań biblijnych:

4 listopada: Od Abrahama do Jezusa. Historia biblijna

11 listopada: Stary Testament w rękę chrześcijanina i żyda

18 listopada: Przekłady tekstu biblijnego (Biblia hebrajska, Biblia grecka, Targumy)

25 listopada: Najnowsze odkrycia biblijne. Qumran

2 grudnia: Co to jest natchnienie biblijne?

9 grudnia: Kształtowanie się kanonu ksiąg Starego Testamentu

16 grudnia: Księga Powtórzonego Prawa: początek lektury Starego Testamentu

13 stycznia: Prehistoria biblijna (cz. 1) – stworzenie świata

3 lutego: Prehistoria biblijna (cz.2) – stworzenie człowieka

Już wkrótce rozpoczną się także wykłady ks. Bosowskiego. Obydwa odbywają się we wtorki w dolnym kościele przy ul. Rzymowskiego 35. Wykłady ks. Siwka zaczynają się o godz. 20.00.

Tomasz Gołąb

Po co nam wykłady z Biblii?

Z ks. dr. Krzysztofem Siwkiem rozmawia Tomasz Gołąb

TOMASZ GOŁĄB: Dlaczego zdecydował się Książdz prowadzić spotkania na temat Starego Testamentu?

DR. KRZYSZTOF SIWEK: – Bo widzę, że wśród ludzi jest ogromny głód wiedzy o Piśmie Świętym. Widziałem to już w parafii Matki Bożej Częstochowskiej, zanim kilka lat temu wyjechałem na

czteroletnie studia na rzymskim Biblicum. Przez pół roku miałem też szczęście studiować w Jerozolimie. Teraz chcę dzielić się zdobytą wiedzą.

A nie wystarczy wiedza, którą wynosimy z niedzielnej Eucharystii czy z prywatnej lektury Pisma Świętego?

– Nie. Żeby w pełni rozumieć słowo Boże, trzeba choćby trochę poznać mentalność czasów,

w których ono powstawało. Jak odebrać bowiem fakt, że św. Józef oddalił potajemnie brzemienną Maryję, bez znajomości starożytnych kodeksów prawa? Trzeba wiedzieć, że jedyną alternatywą dla tego, co zrobił cieśla z Nazaretu, było ukamienowanie Matki Jezusa. Poznając starotestamentalne kultury, możemy łatwiej wnikać w treść Biblii. Przecież ona nie powstała tu i teraz, ale wtedy, gdy człowiek Wschodu

patrzył w gwiazdy i miał czas rozmyślać. To, co wydaje się nam oczywiste, u niego takie nie było. My mamy pewnik, że dwa plus dwa to cztery, ale dla człowieka czasów biblijnych wcale tak nie musiało być. Tu leży problem.

Czyli przeciętny katolik słabo rozumie jednak Słowo?

– Niestety tak. Dlatego ważne, żeby gdzie to tylko możliwe, powstawały takie biblijne kursy. ■

Rekolekcje medytacyjne z brytyjskim benedyktyńcem

Poczuj Boga w ciszy

O. Laurence Freeman OSB będzie gościem rekolekcji medytacyjnych „Meditatio 2008”, które odbędą się od 7 do 9 listopada w Warszawie. Spotkanie organizowane jest w ramach **kolejnych jesiennych rekolekcji medytacyjnych Światowej Wspólnoty Medytacji Chrześcijańskiej (WCCM).**

Benedyktyn o. Freeman, z klasztoru Chrystusa Króla w Cockfosters w Londynie, podczas spotkania opowie o znaczeniu chwili obecnej w świetle medytacji chrześcijańskiej. „Będzie to dla osób nieznaną chrześcijańskiej tradycji kontemplacji doskonałą sposobność do poznania jej korzeni oraz do rozpoczęcia medytacji. Natomiast dla osób już praktykujących sesja stanie się okazją do próby zrozumienia własnego doświadczenia oraz pogłębienia własnej praktyki” – wyjaśniają polscy przedstawiciele WCCM. Rekolekcje będą nie tylko wykładami o ciele i duchu w modlitwie, ale także praktyczną nauką chrześcijańskiej medytacji i ćwiczeń ciała. Dlatego też organizatorzy proszą o przyniesienie ze sobą luźnych strojów.

Rekolekcje odbędą się w Domu Rekolekcyjno-Formacyjnym Archidiecezji Warszawskiej, przy ul. Dewajtis 3 na Bielanach. Formularz zgłoszeniowy i szczegółowy program znajduje się na stronie www.wccm.pl. Rekolekcje są odpłatne: 230 zł (dla osób bez zakwaterowania) i 330 zł (z zakwaterowaniem).

Z kolei 10 listopada Światowa Wspólnota Medytacji Chrześcijańskiej w Polsce organizuje sesję medytacyjną w dialogu chrześcijańsko-

O. Laurence Freeman uważa, że nasze ciało mówi nam tyle prawdy o nas, ile nic innego nie jest w stanie powiedzieć

buddyjskim. Spotkanie odbędzie się w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej, przy ul. Chodakowskiej 19/31. Rozpocznie się o godz. 8.15 medytacją. Jak podkreślają organizatorzy, tematem konferencji jest pytanie zadane Jezusowi przez Piłata: „Cóż to jest prawda?” (J 18,38). W warszawskiej sesji wezmą udział: o. Laurence Freeman OSB, Lama Rinczen, o. Jacek Bolewski SJ, Roshi Reiko, Maria Moneta-Malewska, Jerzy Jagucki i o. Maksymilian Nawara OSB. Całodniowa sesja jest bezpłatna. Wcześniej jednak należy wypisać i przesłać formularz zgłoszeniowy (www.wccm.pl).

Centrum Medytacji Chrześcijańskiej powstało do życia w 1975 r. o. John Main. Wspólnie z o. Freemanem w 1977 r. założyli klasztor

w Montrealu, który zainspirował odnowę kontemplacyjną w Kościele i szybko stał się duchowym centrum dla setek grup medytujących chrześcijan na całym świecie. Grupy te modlą się w domach, budynkach parafialnych, więzieniach, firmach i innych wspólnotach. Zaczynają spotkanie krótkim czytaniem o medytacji. Medytacja trwa około pół godziny, a po niej przewidziany jest czas na dyskusję.

W 80 krajach powstało dotąd ponad 1600 grup i około 27 centrów medytacyjnych, inspirowanych nauką o. Maina oraz wczesną tradycją monastyczną, zwłaszcza benedyktyńską. Inauguracja działalności polskiej filii szkoły odbyła się w minionym roku w Szczecinie.

jjw, kai

■ R E K L A M A ■

www.radiojozef.pl

Męskim okiem

to naprawdę męskie sprawy

w każdy poniedziałek po 19

96.5FM
radio
JOZEF

Duszpasterstwo z

PLANY METROPOLITY. Nowe warszawskie radio ewangelizacyjne, muzeum kard. Wyszyńskiego i Jana Pawła II oraz „profesjonalizacja” parafii. Abp Kazimierz Nycz **opowiedział w ubiegłym tygodniu o swoich planach duszpasterskich.**

tekst

TOMASZ GOŁĄB

tgolab@goscniezielny.pl

Metropolita warszawski dwukrotnie spotkał się z dziennikarzami na konferencjach prasowych. Pierwszy raz na spotkaniu przy kawie, zorganizowanym przez Katolicką Agencję Informacyjną, odpowiadał na pytania o termin beatyfikacji ks. Jerzego Popiełuszki, o szkolną katechezę i dzień wolny w uroczystość Trzech Króli. Mówił również dość szeroko o swojej wizji warszawskich parafii i o postępującej budowie Świątyni Opatrzności Bożej. Właśnie świątyni poświęcił też drugą konferencję. Tym razem podsumował osiągnięcia spółki budującej Centrum Opatrzności Bożej oraz efekty obchodzonego po raz pierwszy w tym roku Dnia Dziękczynienia.

6 milionów podziękowań

To najbardziej wymierny, chociaż nie najważniejszy skutek ogólnopolskiego święta. Dzień Dziękczynienia, w trakcie którego w całej Polsce zbierano ofiary na budowę Centrum Opatrzności Bożej, przyniósł kilkakrotnie więcej środków niż poprzednie zbiórki.

– Wszystko dzięki temu, że udało się zmienić sposób mówienia o Świątyni Opatrzności Bożej. Do tej pory wielu ludzi traktowało tę budowlę jak jeszcze jeden wielki kościół w Warszawie. I mówili:

niech go sobie sami budują – przyznaje abp Kazimierz Nycz.

Według metropolity warszawskiego, idea dziękczynienia za Konstytucję 3 Maja nie docierała do zbiorowej wyobraźni. Dlatego uznał, że cenne jest wzbudzenie dziękczynienia Bogu przede wszystkim za dobro, które spotyka nas każdego dnia. Szczególną okazją do mówienia „dziękuję” będzie II Dzień Dziękczynienia, zaplanowany na 7 czerwca 2009 r.

– W przyszłym roku będzie kilka wyjątkowych okazji: w pierwszych dniach czerwca minie 30 lat od pamiętnej pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny i znanych wszystkim słów wypowiedzianych na pl. Zwycięstwa. Będzie to również 20. rocznica pierwszych wolnych wyborów, a więc początku polskich przemian, a także 10. rocznica pobytu Ojca Świętego w polskim parlamencie. Mam nadzieję, że te rocznice będziemy mogli świętować już przy krzyżu upamiętniającym na pl. Piłsudskiego pierwsze z tych wydarzeń. To wszystko po to, byśmy uczyli się pozytywnego mówienia Panu Bogu „dziękuję” – zapowiada metropolita warszawski.

Blisko 6 mln zł zebranych w trakcie tegorocznego Dnia Dziękczynienia oznacza, że jeśli hojność darczyńców utrzyma się na podobnym poziomie, za dwadzieścia lat Świątynia Opatrzności będzie już w stanie surowym. Dziś budowa osiągnęła wysokość 32 metrów, gotowy jest fragment stropu muzeum i ściany. Na część

23 października: konferencja podsumowująca efekty I Dnia Dziękczynienia. – Mam nadzieję, że to święto na stałe wpisze się w kalendarz Kościoła i mieszkańców stolicy – mówi abp Kazimierz Nycz

muzealną Centrum Opatrzności Bożej otrzymało dotację budżetową. Na 2 tys. metrów kwadratowych pokazane zostanie życie narodu, odbite jak w lustrze, w biografiach wielkich postaci drugiej połowy XX wieku: kard. Stefana Wyszyńskiego i Jana Pawła II.

Parafie na nasze czasy

Podczas spotkania z dziennikarzami abp Kazimierz Nycz mówił o rachunku sumienia, dotyczącym tego, w jakim stopniu Jan Paweł II jest przez swoich rodaków słuchany. Przestrzegając przed zawłaszczeniem „naszego Papięża” i przypominając, że Kościół jest powszechny, metropolita warszawski wskazał na trzy najważniejsze wątki papieskiego nauczania. Jan Paweł II apelował, by chrześcijanie wyszli z zakrystii,

żeby duchowni i laikat potrafili ze sobą owocnie współpracować, żeby zniknął podział na „my” i „wy”, na tych, którzy w Kościele działają aktywnie, i tych, którzy pozostają bierni.

Metropolita warszawski w ciągu roku odwiedził wszystkie parafie w diecezji, nie tylko podczas oficjalnych uroczystości.

– Obejrzałem parafie, rozmawiałem z każdym księdzem osobno. Teraz z biskupami pomocniczymi podzieliliśmy diecezję na cztery rejony i jeździmy do nich nieformalnie na 2-godzinne rozmowy do każdej parafii. Jakie są podstawowe problemy? Musimy walczyć z jednej strony z prywatnością wiary – schowanej za wysokimi murami z tabliczką „zły pies”, a z drugiej – starać się, by współczesne parafie stwarzały możliwości spotkań wiernych,

wizją

były grupami grup. Nie ożywi się, warszawskich parafii, nie sprawi się, by przestały być anonimowe inaczej, jak tylko przez to, że będzie w nich działać wiele wspólnot. Nawet na dużej uroczystości będą wtedy widzieć, że liturgia nie jest anonimowa – bo przygotowuje ją wielu ludzi, którzy się ze sobą spotykają. Często sugeruję proboszczom: zrób, żeby było takich grup więcej i żeby były bardziej autentyczne. Ale tego nie da się nakazać dekretem. Gdybym chciał powoływać na przykład rady parafialne dekretem – nie powiodłoby się. Wolę to robić, inspirując poszczególnych księży – przyznaje arcybiskup Nycz. – Kiedy uda się wysłać do parafii księdza, który rozumie, na czym polega duszpasterstwo wielkiej wspólnoty, efekty są widoczne po roku, półtora. Jeżeli jednak grupy miałyby być alternatywą dla katolicyzmu masowego, takiego pogłębienia religijności bym mniej chciał. Grupy muszą

pozostać komplementarne wobec tradycyjnego duszpasterstwa. Z jednej strony więc nie możemy zaniechać duszpasterstwa tradycyjnego, pięknego i zawsze potrzebnego, ale z drugiej musimy uwierzyć, że nie wystarczy to na nasze czasy – mówi metropolita.

Arcybiskup warszawski przyznał, że bliska jest mu koncepcja „specjalizacji” parafii.

– Ważne jest, żeby parafia czymś szczególnym przyciągała wiernych, bo nie każdy będzie miał przecież wszystkie dary i talenty.

Ojciec Święty obiecał się spieszyć

Opisując rzeczywistość archidiecezji, metropolita warszawski odniósł się także do losów Radia Józef. Diecezja nie była w stanie utrzymać stacji i jej 40 pracowników. W najbliższej przyszłości planuje utworzenie na bazie starego Radia Józef 95,5 FM oraz Radia Warszawa 106,2 FM jednej

rozgłośni o charakterze ewangelizacyjnym. Metropolita wyznał przy tym, że marzy, aby nowe radio było wyraziste i żeby nie łączyło się z jedną opcją polityczną, ale miało dobrą publicystykę społeczno-polityczną.

Spotkania z abp. Nyczem odbyły się kilka dni po 24. rocznicy śmierci kapelana „Solidarności”. Na początku października metropolita warszawski złożył w Kongregacji ds. Kanonizacyjnych tak zwane *positio supermartirio*, to znaczy „pozycje o męczeństwie”. Gdy zostanie ona zatwierdzona przez Komisję Teologiczną i komisję kardynałów, papież będzie mógł wydać tzw. dekret o męczeństwie, który otworzyłby bezpośrednio drogę do beatyfikacji ks. Jerzego. Metropolita warszawski pytany o ewentualne szanse na to, by proces beatyfikacyjny ks.

Popiełuszki mógł się wkrótce zakończyć, przyznał, że będzie to raczej niemożliwe przed 25. rocznicą śmierci ks. Jerzego.

– Powiedziałem Ojcu Świętemu, że dla nas ta beatyfikacja jest bardzo ważna i oczekiwana. Benedykt XVI odpowiedział, że Watykan będzie się starał jak najszybciej rozpocząć prace nad ukończeniem tego procesu – mówi arcybiskup lewobrzeżnej Warszawy.

Przyznał przy tym, że jeśli spekulacje prasowe o znalezieniu dodatkowych dokumentów, które mogłyby rzucać nowe światło na okoliczności, a zwłaszcza datę śmierci kapłana z Żoliborza, potwierdzą się, może to wpłynąć na przebieg procesu beatyfikacyjnego.

– Na dziś jednak nikt takich dokumentów nie przedstawił – powiedział abp Nycz. – A nawet gdyby istniał jakiś znak zapytania, co do dokładnego terminu śmierci ks. Jerzego, beatyfikacja i tak byłaby możliwa. Przecież nikt nie zna dokładnej daty śmierci choćby Karoliny Kózkówny, ani nie potrafi wymienić nazwisk jej oprawców. ■

Powiedzieli o muzeum w Wilanowie

KS. PRAŁAT MARIAN RACIŃSKI – EKONOM ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

– Rozpoczęta w kwietniu budowa części kulturalno-muzealnej kompleksu zmierza ku końcowi.

W tym roku świątynia podwyższona została z 26 do 32 metrów i w ciągu dwóch, najwyżej trzech lat

będzie gotowa w stanie surowym. 30-milionowa dotacja od Ministerstwa Kultury jest przeznaczona na część muzealną, która będzie nad świątynią i będzie okalać pierścieniem kopułę. Pomiędzy ona Muzeum Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Jana Pawła II. Kościół wniósł wkład wysokości 1 mln 54 tys. zł. Ministerstwo Kultury wydało ekspertyzę, potwierdzającą, że dotacja została użyta zgodnie z przeznaczeniem. Wzniesienie kopuły będzie sfinansowane wyłącznie z funduszy kościelnych.

DR PAWEŁ SKIBIŃSKI – DYREKTOR PROJEKTU MUZEUM, WYKŁADOWCA HISTORII NA UW

– Ekspozycja w muzeum będzie składać się z wystawy głównej i będzie miała charakter narracyjny – opowie dzieje Kościoła w Polsce w XX wieku przez pryzmat biografii kard. Wyszyńskiego i Jana Pawła II.

Nowoczesna konwencja muzealna będzie angażować widza nie tylko przez konstrukcję plastyczną, obraz czy światło, ale nawet przez zapach czy fakturę użytych materiałów. Założeniem jest „wciągnięcie” widza i świadome oddziaływanie na jego emocje za pomocą zdjęć, filmów, dźwięków, relacji mówionych oraz zgromadzonych eksponatów. Próbkę tego będziemy mieli podczas planowanej w przyszłym roku wystawy na temat pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny.

Nie trzeba płacić za bezpieczeństwo dzieci?

Skórka za fotelik

Brzmiało pięknie: „Dzieci będą bezpieczne. W stołecznych taksówkach są już foteliki”.

Owszem, są. **Za 20 zł doliczanych do podstawowej ceny za kurs.**

Do niedawna w Warszawie trudno było znaleźć taksówkę, którą można bezpiecznie przewieźć dziecko. Tylko jeden prywatny przewoźnik miał na wyposażeniu taksówek foteliki dziecięce. Dodajmy, że jest to usługa dodatkowo płatna. Teraz jednak Miejskie Przedsiębiorstwo Transportowe otrzymało od ubezpieczyciela prezent: 79 nowych fotelików do przewozu najmłodszych. Jednak rodzice z Warszawy nie powinni zbyt się cieszyć: foteliki, rzecz jasna, są, ale usługa, mimo że MPT jest spółką miejską, również jest płatna. Za bezpieczny kurs trzeba dodatkowo dopłacić: 20 zł. Dlaczego?

– Owszem, dostaliśmy foteliki – mówi rzecznik MPT Kinga Zielińska. – Jednak musimy pobierać opłatę. Po pierwsze – rozliczamy

się z miastem. Wymagane są od nas konkretne wpływy. Po drugie – jesteśmy przedsiębiorstwem komercyjnym. Zatrudniamy kierowców, którzy przecież muszą zarobić na siebie i swoje rodziny. A po trzecie – te dodatkowe pieniądze to koszty takiej usługi.

Zielińska tłumaczy, że podstawienie taksówki z fotelikiem jest skomplikowane. Najpierw trzeba odszukać kierowcę, który jest najbliżej klienta i jest wolny. Potem taksówka jedzie do miejsca, gdzie przechowywane są foteliki. A następnie z zamontowanym odpowiednim do wieku dziecka fotelem, jedzie do klienta.

– Kierowca musi „podstawić” się dwa razy – mówi rzecznik. – My nie możemy za to dopłacać.

Dlaczego jednak za taką samą usługę nie dopłacają mieszkańcy Krakowa? MPT tłumaczy, że Kraków jest mniejszy, taksówek jest mniej, a fotelików tyle samo. Kraków tłumaczy: – Wyposażyliśmy na stałe nasze vany i samochody kombi w foteliki. Kierowcy przewożą je w bagażnikach, nie muszą po nie jeździć do firmy – mówi prezes zarządu Radiotaxi 9191 w Krakowie, Marek Sikora. – To się wszystkim opłaca, bo dzieci mają bezpieczną podróż, a taksówkarze więcej zleceń.

JAKUB SZYMCHUK

Najpierw taksówka jedzie „pobrać” fotelik. Dopiero wtedy trafia do klienta. Dlatego jest tak drogo

Gdybyśmy musieli jeździć po foteliki, do ceny za kurs doszłyby kilometry za dojazd.

Proste... Tymczasem Warszawie nie dostosowano jakoś ceny za podstawienie taksówki z fotelikiem do pokonywanej przez auto odległości. A przecież jest różnica, czy samochód wykona 20 km do klienta czy... 500 m.

– Dziwi mnie ta cena – mówi rzecznik praw konsumenta Małgorzata Rothert. – Jest bardzo wysoka. Często nawet wyższa od wartości kursu.

Ponieważ MPT jest spółką miejską, to właśnie w gestii Ratusza jest ewentualne pozytywne dla rodziców i dzieci wyjaśnienie sprawy. **ap**

zapowiedzi

Misterium zaduszkowe

Misterium zaduszkowe oparte na starej polskiej pieśni: „Gdybyś człowiecze uważał na siebie”, będzie można usłyszeć **1 listopada** o godz. 20.00 w podziemiu kamedulskim (ul. Dewajtis 5). Wstęp wolny.

Muzyka żałobna

Od 31 października do 2 listopada w kościele Wszystkich Świętych przy pl. Grzybowski 3/5 odbędzie się II Triduum Muzyki Żałobnej. Chóry, orkiestry i soliści wystąpią z repertuarem żałobnej muzyki orkiestrowej oraz z polskimi pieśniami żałobnymi. Wstęp wolny.

Pamięci Lady Sue Ryder

Muzeum Powstania warszawskiego oraz Fundacja Sue Ryder zapraszają na Mszę św. w 8. rocznicę śmierci Lady Sue Ryder, która będzie odprawiona **2 listopada** o godz. 17.00 w kościele siostr wizytek, przy Krakowskim Przedmieściu 34. Natomiast **3 listopada** o godz. 18.00 w Muzeum Powstania Warszawskiego, przy ul. Grzybowskiej 79, odbędzie się spotkanie pt. „Sue Ryder we

wspomnieniach cichociemnych”, z udziałem gen Stefana Starby-Bałuka i Alojzego Józekowskiego.

Dojrzały do miłości

„Soli Deo” organizuje cykl spotkań pod tytułem „Laboratorium Miłości”. **3 listopada** o godz. 20.10 w auli Mickiewicza, w kampusie głównym UW, ks. Zbigniew Kapłański będzie mówić o dojrzałości do miłości. **12 listopada** o godz. 19.00 w APS Ula i Michał Piekarówie poprowadzą spotkanie: „Kochać, jak to łatwo powiedzieć”. **13 listopada** o godz. 20.10 w auli Mickiewicza, w kampusie głównym UW, dr Aneta Gawkowska opowie o teologii ciała. „Gość Niedzielny” jest jednym z patronów laboratorium.

W listopadzie o przemijaniu

Rekolekcje dla osób, które doświadczyły śmierci bliskiej osoby, odbędą się **7, 8 i 9 listopada** w domu rekolekcyjnym siostr franciszkanek w Laskach (ul. Zielona 33). Spotkania w 10-osobowej grupie prowadzić będą ks. Stanisław Szlassa MIC oraz małżonkowie Joanna i Jakub Farysiowie, mediatorzy. W programie, poza

wykładami i warsztatami, przewidziano Msze św., nabożeństwa, wspólne modlitwy i konferencje o nadziei. Początek **7 listopada**, wspólna kolacja o godz. 19.00. Koszt wyżywienia i noclegów: 250 zł. W indywidualnych przypadkach możliwe jest dofinansowanie.

Posłuchaj The Majsters

7 listopada w herbaciarni „Dzieła Zebrane” zagra rockowy zespół The Majsters, komponujący utwory do słów Pisma Świętego, m.in. historii o proroku Jonaszu. Koncert odbędzie się o godz. 20.00 w podziemiach kościoła św. Augustyna, ul. Nowolipki 18, wstęp wolny. Więcej na: www.baciarnia.pl i www.themajsters.pl.

Zostań wolontariuszem

Chcesz pomóc osobom chorym terminalnie? Zgłoś się na szkolenie dla wolontariuszy hospicjum domowego księży marianów. Szkolenie odbędzie się **8 i 9 listopada** oraz **22 i 23 listopada** w parafii Chrystusa Króla na Targówku (ul. Tykocińska 27/35). W soboty zajęcia będą trwać od godz. 9.00 do 18.00, a w niedziele od 9.00 do 16.00. ■